

ΛΕΞΙΚΟ TOURISTIKÓV ÓΡΩΝ

Δρα Περικλή Ν. Λύτρα

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟ
ΛΕΞΙΚΟ
σε
5
γλώσσες

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΟΝΔΩΡ

17
338471103
ΛΥΤ

**5ΓΛΩΣΣΟ
ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ**

Κάθε αντίτυπο υπογράφεται από τον συγγραφέα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ιδιοκτησία: Εκδόσεις «ΚΟΝΔΩΡ»

Απόδοση όρων: Δρ. Περικλής Ν. Λύτρας

Επιστημονικός Σύμβουλος: Σοφία Αθ. Δροσοπούλου, Δικηγόρος - Κοινωνιολόγος

Ειδικός Σύμβουλος: Μανώλης Αν. Γκύζης, Δικηγόρος, Ειδικός Δικαίου Αερομεταφορών & Τουριστικών Επενδύσεων.

Μακέττα εξωφύλλου: Μαρία Ν. Βρεττού

Επιμέλεια - Μοντάζ: Μαρία Ν. Βρετού

Φωτοστοιχειοθεσία: Αντώνης Κουτσούκος, «Φωτοστοιχειοθετική Ε.Π.Ε.»

© COPYRIGHT 1985,
Εκδόσεις «ΚΟΝΔΩΡ»,
Κωδ. Αρ.: 1/85.

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
θρ. εισ. 9309

Δρ. ΠΕΡΙΚΛΗΣ Ν. ΛΥΤΡΑΣ

**5 ΓΛΩΣΣΟ
ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ**

1η Έκδοση

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΚΟΝΔΩΡ»
Αθήνα – 1985

Του ίδιου συγγραφέα:

1. «Ελληνικό Κοινοβούλιο και Εξωτερική Πολιτική: 1946 - 1958», Αθήνα, 1980.
2. «Αθλητική Ψυχο-Κοινωνιολογία: Δοκίμια», τόμος 1, Εκδόσεις «Θεωρία», σειρά Ιδέες, Αθήνα, 1983.
3. «Τουριστική Ανάπτυξη: υποδομή, εκπαίδευση, περιβάλλον (Θεωρία & Πράξη), Εκδόσεις Παπαζήση Α.Ε.Β.Ε., Αθήνα, 1984.

Λίγα λόγια για τον συγγραφέα:

- Γεννήθηκε το 1953 στην Αθήνα, σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες & Δημόσια Διοίκηση στην Πάντειο Α.Σ.Π.Ε., Πολιτική Κοινωνιολογία & Εφαρμοσμένη Πειραματική Ψυχολογία (D.E.A.) στο πανεπιστήμιο Paris X - Nanterre του Παρισιού. Από το 1981 είναι Δρ. Πολιτικών Επιστημών της Παντείου Α.Σ.Π.Ε.
- Υπήρξε δύο φορές υπότροφος του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Α.Λ. ΩΝΑΣΗΣ», χρημάτισε καθηγητής του Ε.Μ.С.Σ., του Κ.Α.Ε. και του TOURANIM και Διευθυντής Σύνταξης του TOURISM NEWSLETTER καθώς και Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων των Εκδόσεων Παπαζήση.
- Είναι καθηγητής της Σχολής Ικάρων στην Πολιτική Επιστήμη, σχολιαστής και αρθρογράφος εφημερίδων και περιοδικών, συνεργάτης των επαρχιακών σταθμών της EPT-2 και Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Δημοσιογράφων & Συγγραφέων Τουρισμού Ελλάδος (Ε.Δ. & Σ.Τ.Ε.). Πρόσφατα τιμήθηκε με το Α' Βραβείο Τουριστικής Συγγραφής της Ε.Δ. & Σ.Τ.Ε. – τομέας Μελετών – για το βιβλίο του «Τουριστική Ανάπτυξη, υποδομή, εκπαίδευση, περιβάλλον».

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Το σημείωμα του Εκδότη	9
Πρόλογος του Ν. Σκουλά (πρώην Γ.Γ. του Ε.Ο.Τ.)	11-12
Πρόλογος του Συγγραφέα Π. Λύτρα	13-14
Οδηγίες χρησιμοποίησης του «Λεξικού Τουριστικών Όρων»	15
Ερμηνεία και Μετάφραση των τουριστικών όρων	18-192
Περιεχόμενα Παραρτήματος	195-196
Πίνακες Παραρτήματος	197-244
Ενδεικτική Τουριστική Βιβλιογραφία	247-253

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Η έλλειψη ενός ελληνικού ερμηνευτικού λεξικού σε μια χώρα με τόσο ανεπτυγμένη αλλά και αυξανόμενη τουριστική διακίνηση σαν την Ελλάδα, αποτελούσε μέχρι αυτή τη στιγμή ένα δυσαναπλήρωτο κενό και ένα πολύχρονο αίτημα του τουριστικού κόσμου.

Οι Εκδόσεις «ΚΟΝΔΩΡ» στα πλαίσια της προσπάθειας για μία ολοκληρωμένη και σωστή πληροφόρηση στον τουριστικό χώρο παρουσιάζουν τώρα στον τουριστικό επιχειρηματία, στον εργαζόμενο στα τουριστικά επαγγέλματα, στο σπουδαστή και μαθητή τουριστικών ειδικοτήτων, αλλά και στο μέσο έλληνα τουρίστα - καταναλωτή, το πρώτο εξειδικευμένο τουριστικό λεξικό στη χώρα μας.

Και όχι μόνο αυτό, αλλά πιστεύοντας ότι το λεξικό τουριστικής ορολογίας πρέπει να είναι ένα «εργαλείο δουλειάς» για τον άνθρωπο του τουρισμού, προσφέρουν ένα πραγματικά πενταγλωσσο λεξικό τουριστικών όρων. Όπου πέρα από την ερμηνεία - επεξήγηση παρέχεται η απόδοση κάθε όρου στις πιο εύχρηστες τουριστικά γλώσσες: την αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική και την ιταλική (ενώ παράλληλα αποδίδει και τις υπάρχουσες διαφορές ορολογίας ανάμεσα στην αγγλική και την αμερικανική γλώσσα και γραφή).

Τέλος επειδή οι Εκδόσεις «ΚΟΝΔΩΡ» πιστεύουν ότι το λεξικό πρέπει να γίνει «επαγγελματικό εργαλείο», παραθέτουν στο τέλος ένα εκτενές παράρτημα με πολλές απόλυτα απαραίτητες πληροφορίες, που βοηθούν στο να μη χάνει ο χρήστης του λεξικού πολύτιμο χρόνο.

Πιστεύοντας ότι προσφέρουμε μια χρήσιμη υπηρεσία στον ελληνικό τουρισμό και στους ανθρώπους του, ελπίζουμε ότι θα τύχουμε της συμπαράστασης και συνεργασίας όλου αυτού του κόσμου, σε ό,τι αφορά τη διάδοση του λεξικού που κρατάτε στα χέρια σας.

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΣΚΟΥΛΑ **ΠΡΩΗΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΕΟΤ (1982 - 1985)**

Αισθάνομαι χαρά και τιμή διότι μου ζητήθηκε από τον φίλο Περικλή Λύτρα να γράψω αυτόν το βραχύ πρόλογο, χαιρετίζοντας την έκδοση του πρώτου εξειδικευμένου ερμηνευτικού τουριστικού λεξικού στη χώρα μας.

Ανεξάρτητα από την προσωπική τοποθέτηση του καθενός μας απέναντι του τουρισμού – και υπάρχει διάσταση στις απόψεις – θα συμφωνήσουμε όλοι πως ο τουρισμός στη χώρα μας είναι μία απτή πραγματικότητα, που επηρεάζει αποφασιστικά τόσο την οικονομία όσο και την ποιότητα της ζωής. Όσο υπάρχει ζήτηση για το τουριστικό μας προϊόν, όσο υπάρχουν οι απαράμιλλες φυσικές ομορφιές – του νησιωτικού χώρου και της ενδοχώρας – το ήπιο κλίμα, οι αρχαιολογικοί θησαυροί, η ιστορική παράδοση, ο σύγχρονος ζωντανός πολιτισμός, ο φιλόξενος χαρακτήρας του Έλληνα και όσο υπάρχουν άνθρωποι – ξένοι και Έλληνες – που θέλουν να γνωρίσουν και να απολαύσουν όλα αυτά, ο τουρισμός μας θα αναπτύσσεται. Αυτό είναι δεδομένο.

Αυτό που δεν είναι δεδομένο αφορά το τι είδους ανάπτυξη θα έχει ο τουρισμός μας. Και εδώ βρίσκεται η κρισιμότητα της επιλογής μας.

- Θέλουμε τουρισμό που θα αναπτύσσεται άναρχα, ανισόρροπα, ευκαιριακά, με κίνητρο το εύκολο και γρήγορο κέρδος, με όλες τις ολέθριες συνέπειες που εμπεριέχει αυτή η επιλογή;
- Ή θέλουμε τουρισμό που εντάσσεται στο όλο πλαίσιο της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας, που σέβεται το φυσικό περιβάλλον και τις πολιτιστικές αξίες, ενώ ταυτόχρονα επιδιώκει το μέγιστο συναλλαγματικό όφελος προσφέροντας υπηρεσίες υψηλού επιπέδου;

Είναι σαφές πως ολόκληρη η τουριστική οικογένεια – κρατικοί φορείς, επιχειρηματίες, εργαζόμενοι, εθελοντικά σωματεία, κ.ἄ. – έκανε στο πρόσφατο παρελθόν την επιλογή της δεύτερης μορφής με συναίνεση που θγήκε από την ενεργό συμμετοχή. Και

είναι επίσης σαφές, πως ο τουρισμός μας, έχοντας ξεπεράσει τις παιδικές του αρρώστειες – που άφησαν δυστυχώς τα σημάδια τους – οδεύει στο στάδιο της ωρίμανσης.

Κυρίαρχο στοιχείο αυτής της ωρίμανσης είναι ο επαγγελματισμός, που σαν τρόπος σκέψης και πράξης εξασφαλίζει υπηρεσίες υψηλότατου επιπέδου και οδηγεί στη μακροπρόθεσμη επιβίωση του τουρισμού μας και στην ανάπτυξή του σε στέρεες βάσεις.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, δεν αρκεί η τουριστική παιδεία στις Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων – που σωστά της δίνεται προτεραιότητα από την πολιτεία – αλλά και η συνεχής επιμόρφωση των στελεχών του τουρισμού και η ενημέρωσή τους στις παγκόσμιες εξελίξεις σε αντιλήψεις, μεθόδους και πρακτικές.

Σ' αυτή την προσπάθεια, σημαντική θα είναι η συμβολή του πρώτου εξειδικευμένου τουριστικού λεξικού στη χώρα μας, που είναι ταυτόχρονα και ερμηνευτικό και πεντάγλωσσο.

Και θέλω να συγχαρώ τον φίλο Περικλή Λύτρα και τις εκδόσεις «ΚΟΝΔΩΡ» γι' αυτή την προσφορά στον τουριστικό κόσμο. Μια προσφορά που εύχομαι να συνεχισθεί και με άλλες εκδόσεις, που θα συμπληρώσουν το τεράστιο κενό που υπάρχει στην ελληνική τουριστική βιβλιογραφία. Κάθε μια απ' αυτές θα είναι ένα λιθάρι στο κτίσιμο ενός στέρεου τουριστικού οικοδομήματος στη χώρα μας.

Νίκος-Βασίλης Ε. Σκουλάς

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Κλείνοντας σχεδόν μία δεκαετία συνεχούς ενασχόλησης με το τουριστικό φαινόμενο (τη θεωρία, την πρακτική, τις τεχνικές και την επιστημονική πλέον αντιμετώπισή του) μέσα από μία σειρά πολύπλοκων δραστηριοτήτων – όπως λ.χ. σαν καθηγητής τουριστικών σχολών, σαν συγγραφέας, σαν αρθρογράφος τουριστικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών, σαν εισηγητής σε τουριστικά συνέδρια και σεμινάρια και τέλος σαν Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Δημοσιογράφων & Συγγραφέων Τουρισμού Ελλάδος (Ε.Δ. & Σ.Τ.Ε.), είχα την ευκαιρία να κάνω μία σημαντική διαπίστωση: το πόσο έλλειπε στην Ελλάδα ένα λεξικό ερμηνείας των τουριστικών όρων και ακόμα ένα λεξικό με μετάφραση αυτής της ορολογίας σε κάποιες βασικές τουλάχιστον ξένες γλώσσες.

- *Είδα στην πράξη τα προβλήματα του τουριστικού επιχειρηματία να μεταφράσει τους όρους ενός συμβολαίου ή τις δυσκολίες του να συντάξει ένα αξιοπρεπές προσπέκτους, που θα πήγαινε στο εξωτερικό.*
- *Είδα τις δυσχέρειες που αντιμετώπιζε κάθε εργαζόμενος στο τουριστικό κύκλωμα, όταν είναι υποχρεωμένος κατά την άσκηση του έργου του να μεταφράσει από ή στα ελληνικά.*
- *Είδα το μέγεθος της βοήθειας που θα παρείχε ένα τέτοιο λεξικό στον κάθε σπουδαστή ή φοιτητή των τουριστικών επαγγελμάτων στα πλαίσια της πληρέστερης εκμάθησής του.*
- *Και ακόμα κατανόησα τις αντικειμενικές δυσχέρειες του έλληνα καταναλωτή που κάνει τουρισμό (κύρια στις μεγάλες Δυτικούς ευρωπαϊκές χώρες), να μπορεί να συνεννοηθεί χρησιμοποιώντας ένα μίνιμουμ λεξιλόγιο τουριστικών όρων.*

Έτσι γεννήθηκε το λεξικό αυτό που έχετε στα χέρια σας. Μέσα από τη διάγνωση της ανάγκης για ένα τόσο μεγάλο αριθμό ατόμων στη χώρα μας.

Για το λόγο δε αυτόν ακριβώς, δηλαδή τον μεγάλο αριθμό του

κοινού που μπορεί να βοηθηθεί από τη χρήση του λεξικού, προσπάθησα το «ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ» να είναι κάτι παραπάνω από αυτό, που τονίζει ο τίτλος του. Προσπάθησα δηλαδή να έχει μία πολύ ευρύτερη μορφή βοηθήματος για όσους ασχολούνται με τον τουρισμό επαγγελματικά, στους οποίους και κατά κύριο λόγο απευθύνεται.

Έτοι τόσο από πλευράς δομής, κατανομής της ύλης, όσο και από πλευράς συμπληρωματικών στοιχείων που παρατίθενται στο παράρτημα και στην ενδεικτική βιβλιογραφία στόχευσα, στο να είναι εύχρηστο για τον αναγνώστη και να μην προκαλεί τις συνηθισμένες δυσκολίες που παρουσιάζει η μεγάλη πλειοψηφία των «εξειδικευμένων» λεξικών κάθε χώρου.

Ακόμα θα ήθελα να τονίσω από τώρα τις μεγάλες μεταφραστικές δυσκολίες που αντιμετώπισα, αφ' ενός μεν διότι πολλοί όροι δεν έχουν πλήρη απόδοση στην ελληνική και αφ' ετέρου, διότι πολλοί όροι έχουν ήδη μπει στην ελληνική γλώσσα με απλή μετάφραση από τις γλώσσες, από τις οποίες προέρχονται.

Ελπίζοντας ότι έχω κάνει το καλύτερο δυνατό και με βάση ότι το λεξικό αυτό είναι πρωτόλεια εργασία στην Ελλάδα, παραδίδω στο τουριστικό κοινό αυτή την προσπάθεια. Ανήκει στους ανθρώπους του τουρισμού η αξιολόγηση, του εάν και κατά πόσο η προσπάθεια είναι πετυχημένη.

Αν πραγματικά το «ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ» γίνει επαγγελματικό εργαλείο για τον τουριστικό επαγγελματία, θα έχει εκπληρώσει το σκοπό και τις επιδιώξεις μου.

Αθήνα, Αύγουστος 1985

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ «ΛΕΞΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ»

- 1) Για κάθε όρο ξεχωριστά υπάρχει ο τίτλος του, η ερμηνεία - επεξήγησή του στα ελληνικά (μαζί με κάποια συμπληρωματικά στοιχεία όπου υπάρχουν) καθώς και η μετάφραση του όρου στα αγγλικά (διακριτικά ΑΓ.), στα γαλλικά (διακριτικά ΓΑΛ.), στα γερμανικά (διακριτικά ΓΕΡΜ.) και στα ιταλικά (διακριτικά ΙΤΑΛ.).
- 2) Σε κάθε όρο που παρουσιάζεται διαφορά ανάμεσα στην αγγλική και αμερικανική γλώσσα, υπάρχει το διακριτικό ΗΠΑ και η απόδοση στην αμερικάνικη γλώσσα δίπλα από την αντίστοιχη αγγλική.
- 3) Οι όροι που έχουν πολιτογραφηθεί στη τουριστική ορολογία διεθνώς και είτε είναι κοινοί για όλες τις γλώσσες, είτε δεν έχουν οριστικοποιημένη απόδοση στην ελληνική, είναι γραμμένοι με διαφορετικό τυπογραφικό στοιχείο στον τίτλο.
- 4) Σε μερικούς όρους που ουσιαστικά έχουν κοινό το πρώτο ή και το δεύτερο συνθετικό τους (λ.χ. κοινωνικός τουρισμός, θερμαλιστικός τουρισμός ή π.χ. τραίνο - ταχεία, τουριστικό τραίνο, κλπ.), στο λεξικό ακολουθείται η απόλυτη αλφαβητική σειρά και όχι η σειρά του κύριου όρου.
- 5) Τέλος σημειώνεται ότι πολλοί όροι που έχουν πολιτογραφηθεί με την ξένη ορολογία στην ελληνική (λ.χ. μοτέλ, κάμπινγκ, πάρκινγκ, πικ-νίκ, ρεσεψιόν, κλπ.), ευρίσκονται στο οικείο γράμμα του ελληνικού αλφαβήτου με αυτή τη μορφή γραφής.

Lauda air